

Historia parafii na Woli Duchackiej (cz. III)

W poprzednich dwóch częściach opisałem dzieje Woli Duchackiej, starania o utworzenie tutaj odrębnej parafii oraz jak doszło do osiedlenia się tutaj Ojców Zmartwychwstańców i rozpoczęcia przez nich pracy duszpasterskiej. Czas przedstawić historię wolskiej parafii od chwili wybuchu II wojny światowej, wspomnieć o tym, że podczas niemieckiej okupacji wielu wolan zginęło, było wziętych do niewoli lub wywiezionych na przymusowe roboty.

Trudne lata okupacji

Niemieckie naloty na Kraków, ostrzeliwanie z powietrza i bombardowania, także pobliskich zakładów „Kabel”, spowodowały w pamiętnym wrześniu 1939 r. stosunkowo niewielkie szkody w nowej kaplicy Zmartwychwstańców. W wyniku ostrzału został przedziurawiony dach i powybijane szyby.

W dniach 5-6 września Niemcy opanowali Kraków i pobliskie wsie, także Wolę Duchacką. Rozpoczęła się okupacja. Kościelne nabożeństwa wieczorne nie mogły się odbywać z powodu wprowadzonej przez Niemców godziny policyjnej.

Mimo represji i szykan. o. Władysław Piaskowski CR zorganizował w Woli Duchackiej z końcem 1939 r. pierwszy wolski chór kościelny i prowadził go do zakończenia II wojny światowej.

15 maja 1941 r. erygowano formalnie w Woli zmartwychwstańczy dom zakonny przy ul. Szkolnej 3, będący schronieniem przed represjami dla wielu zakonników. Jego przełożonym był o. Franciszek Lis CR. W budynku mieściła się później ochronka oraz biblioteka.

W 1941 r. zostały zakupione do nowej kaplicy pierwsze na Woli organy. Grał na nich zatrudniony organista, którego obowiązkiem było także prowadzenie wolskiego chóru kościelnego.

W czasie II wojny światowej, Wolanie spontanicznie organizowali przy zmartwychwstańczej placówce różnorodną pomoc, np. wysyłkę paczek świątecznych dla jeńców wojennych do niemieckich stalagów czy oflagów, prowadzili charytatywną kuchnię dla ubogich mieszkańców, organizowali letnią opiekę dla wolskich dzieci, przygotowywali paczki żywnościowe, które były przemycane do niemieckiego obozu koncentracyjnego KL Plaszow, gdzie więziono także mieszkańców Woli Duchackiej (nosił on nazwy: Zwangsarbeitslager Plaszow des SS- und Polizeiführers im Distrikt Krakau, następnie Konzentrationslager Plaszow bei Krakau). Jednym z więźniów KL Plaszow był w 1943 r. przez 10 miesięcy wolanin kpt. Włodzimierz Wolny (ur. 1921), żołnierz ZWZ-AK.

W 1943 r. sprowadzona do Woli Duchackiej figurę Chrystusa Zmartwychwstałego autorstwa p. Wróbla z Ujścia Solnego. Umieszczono ją w głównym ołtarzu kaplicy Zmartwychwstania Pańskiego.

Z powodu licznych trudności, w styczniu 1944 r. o. Franciszek Lis CR zrzekł się funkcji przełożonego nad wolskim domem zakonnym, lecz jego dymisja nie została przyjęta przez władze zmartwychwstańcze.

Wolscy zmartwychwstańczy

12 kwietnia 1944 r., w domu przy ul. L. Lisa-Kuli 4, powstała katolicka ochronka (przedszkole) dla wolskich sierot oraz półsierot, prowadzona

przez siostry serafitki. Arcybiskup książę Adam S. Sapieha osobiście odwiedził Wolę Duchacką i dokonał poświęcenia ochronki 28 kwietnia 1944 r.

W okresie wojny i tuż po niej na Woli Duchackiej pracowali ofiarne rezydujący tu następujący zmartwychwstańcy: o. Julian Kalbarczyk CR, o. Piotr Kulej CR, o. Ludwik Ryczał CR, o. Leon Śliwiński CR. Już po wojnie, w połowie lipca 1945 r., nowym przełożonym domu zakonnego został o. Wojciech Cyrwus CR. Natomiast o. Franciszek Lis CR opuścił Wolę Duchacką w roku następnym.

Kolejne lata zmartwychwstańczej placówki zostaną opisane w osobnym tekście w „Kurierze Dzielnicy XI”.

Marek Mariusz Tytko

Pisząc ten tekst korzystałem m.in. z książki: ks. Marcina Ćwieka CR, 65 lat Parafii Zmartwychwstania Pańskiego na Woli Duchackiej w Krakowie, Wydawnictwo Jana Pawła II, Kraków 2014.

Scholka dziecięca z opiekunem o. Wincentym Suwałą CR i proboszczem o. Józefem Żabówką CR

Autor artykułu prosi o kontakt mieszkańców Woli Duchackiej w celu zebrania (na piśmie lub nagrania) wspomnień o przedwojennych, wojennych i powojennych dziejach Woli Duchackiej, w tym także o działalności organizacji religijnych, społecznych, kulturalnych, edukacyjnych, o konspiracji i tajnym nauczaniu.

Adres:

marek.mariusz.tytko@gmail.com